KAPITALIZM

FAKTY I ILUZJE

redakcja naukowa
Andrzej Kondratowicz

Elżbieta **ADAMOWICZ**
Sławomir **DUDEK**
Witold **GADOMSKI**
Andrzej **KONDRATOWICZ**
Witold **KWAŚNICKI**
Michał **OGÓREK**
Dawid **PACHUCKI**
Kazimierz **TARCHALSKI**
Jan **WINIECKI**
Bohdan **WYŻNIKIEWICZ**

TEP Towarzystwo Ekonomistów Polskich

WYDAWNICTWO NIEOCZYWISTE

KAPITALIZM

FAKTY I ILUZJE

redakcja naukowa

Andrzej Kondratowicz

TEP Towarzystwo Ekonomistów Polskich

WYDAWNICTWO NIEOCZYWISTE

Recenzja
Dr hab. Henryk Ćwikliński, prof. UG

Opracowanie redakcyjne
Zofia Wiankowska-Ładyka

Projekt okładki, opracowanie graficzne, skład i łamanie, DTP, korekta
Michał Wysocki // Wydawnictwo Nieoczywiste

Copyright © Towarzystwo Ekonomistów Polskich, 2016

Copyright © Elżbieta Adamowicz, Sławomir Dudek, Witold Gadomski, Andrzej Kondratowicz, Witold Kwaśnicki, Michał Ogórek, Dawid Pachucki, Kazimierz Tarchalski, Jan Winiecki, Bohdan Wyżnikiewicz, 2016

Copyright © for this edition by GAB Media, 2016

ISBN 978-83-63391-21-8

WYDAWNICTWO NIEOCZYWISTE

Wydawnictwo Nieoczywiste – imprint GAB Media
www.nieoczywiste.pl
wydawnictwo@nieoczywiste.pl

TEP Towarzystwo Ekonomistów Polskich

Towarzystwo Ekonomistów Polskich
www.tep.org.pl
sekretariat@tep.org.pl

Spis treści

Wstęp IX

WITOLD KWAŚNICKI

Kapitalizm – jedyny system ekonomiczny w historii, który wyciągnął ludzkość z biedy 1

Wyłonienie się kapitalizmu 4
Jak kapitalizm pokonał biedę 10
Bieda a kapitalizm 16
Zakończenie 22
Bibliografia 24

WITOLD GADOMSKI

Kapitalizm i jego wrogowie 27

Moralne potępienie kapitalizmu 28
Intelektualiści przeciwko kapitalizmowi 30
Ponura nauka 33
Ekonomia alternatywna 35
Kościół nie lubi kapitalizmu 37
Ekologowie – wrogowie kapitalizmu 40
Zawiedzeni kapitalizmem 43
Bibliografia 46

ANDRZEJ KONDRATOWICZ

Kapitalizm i wolność – nierozerwalne związki 49

Jak zmieniał się poziom wolności? 52
Jak zmieniał się kapitalizm? 55
Kapitalizm i wolność dzisiaj: rola hayekowskiej wiedzy 59

Post scriptum 63
Bibliografia 64

KAZIMIERZ TARCHALSKI
Ewolucja instytucji kapitalizmu Zachodu 67
Triumf kapitalizmu 67
Matka sukcesu kapitalizmu – konkurencja w ramach prawa 68
Respektowanie zasady oddzielenia *sacrum* od *profanum* 71
Przezwyciężenie preferencji dla krótkiego okresu w świecie zachodnim 73
Wzrost gospodarczy a instytucje 74
Separacja ekonomii i polityki 76
Rola miast w rozwoju Europy Zachodniej 84
Rynek 87
Fiskalizm 89
Nierówności w globalnej skali i ich konsekwencje 90
Aneks 92
Bibliografia 95

JAN WINIECKI
Aberracje w gospodarce kapitalistycznej? Szukajcie państwa! 99
Wprowadzenie 99
Grzechy Fed z przełomu tysiącleci 101
Kredyty hipoteczne *subprimes*, czyli to samo co zawsze: szukajmy państwa! 103
Od fiskalnej strategii keynesizmu do monetarnej strategii darmowego pieniądza („greenspanizmu") 106
Polityka fiskalna: to, co możliwe, i to, co sensowne 107
Malejące efekty i rosnące koszty polityki monetarnej darmowego pieniądza 108
Czy istnieją perspektywy powrotu do zdrowego rozsądku i fundamentów ekonomicznych w polityce makroekonomicznej? 112
Bibliografia 113

BOHDAN WYŻNIKIEWICZ
Pułapka średniego dochodu nieporozumieniem teoretycznym? 115
Wprowadzenie 115
Pułapka średniego dochodu 116
Teoria rozkładu dochodów 120
Pułapka średniego dochodu w świetle teorii rozkładu dochodów 121
Podsumowanie 125
Bibliografia 126
Załącznik. Lista krajów uwzględnionych do sporządzenia ilustracji 2 i 3 127

ELŻBIETA ADAMOWICZ, SŁAWOMIR DUDEK, DAWID PACHUCKI
Wygrani i przegrani postkomunistycznej transformacji 129
Wprowadzenie 129
Zmiany PKB w okresie transformacji 130
Podsumowanie 146
Źródła danych 148
Bibliografia 148

MICHAŁ OGÓREK
Żeby każdy zarabiał więcej niż inni. Manifest polityczny 151
Oczekiwania 151
Sytuacja wyjściowa 151
Błędne koncepcje 152
Proponowane rozwiązanie 153